

המציאות היהודית

ז - ל כסלו תשס"ו • דו ירחון של ועד הקהילות היהודיות מרומניה

חג האורים - כרוניקה ואגדה

[...] למשמעויות חג החנוכה המשכיות העוברת מעבר להיסטוריה האירועים מלפני כמה אלפי שנה: הצורך בהתנגדות אשר האויב מסרב לך את הזכות לקיום רוחני

מסר חבר הפרלמנט דר' אורל וינר, נשיא הפדרציה

המשכיותם של סמלי חג החנוכה

ולאומי; * הצורך בהשרדות רוחנית בכל מאמץ ובכל קורבן; • ההצטרפות לרעיונות ההומניסטיים הגדולים של הצדק, הקידום והשלום. בשבילנו היהודים הרומניים, חנוכה היא גם ההצהרה מחדש של נאמנותנו המלאה כלפי הבירה בנו אנו חיים, כי טובתנו תלוי בטובת בירתנו, כפי שהנביא ירמיהו אמר [...]. אנחנו רוצים שהיהודים מרומניה ינהלו חיים יהודיים אמיתיים, לפתח את הזהות היהודית, עם כל ערכיה הדתיים, הרוחניים והמוסריים, יחד עם חברי קהילותנו; רוצים לעבוד טוב ויותר בדרך הגשמת פרויקטים חשובים המיועדים לשפר את חיינו. ברגע החגיגי הזה מחשבותינו פונות לכל קהילתנו, ואני רוצה בשם הפדרציה ובשמי למסור לכל חברינו את האיחולים החמים ביותר לבריאות, שמחה והגשמות [...]. **חנוכה שמח ושנה טובה!**

לפני למעלה מאלפיים שנה, לאחר שהיהודים עמדו על נפשם, ומרדו באימפריה היוונית שכבשה את ארצם, והתקוממו נגד שלטונו העריץ של אנטיוכוס, ששיעבדם וביקש לחסל את דתם ותרבותם, הצליח צבא קטן של יהוה המכבי ואחיו, במלחמה עקובה מדם לגבור על צבאו האדיר של אנטיוכוס, לשחרר את ארצם ואת עמם מעול משעבדים, לטהר את היתרם הקדושה ירושלים משיקוצים וללילים, לשפץ את בית המקדש וחולל, ולהעלות מחדש את הנרות

מסר הרב מנחם הכהן, הרב הכולל היהודי רומניה לחנוכה תשס"ו

מנורה, סמל החרות הדתית של היהודים

חנוכה 5766

חגי החנוכה משתקפים בשני עמודי כתב. העת. "חג האורים - כרוניקה ואגדה" מציג הן את כתבי התורה המדברים על מקורות החנוכה, עם הפרשנויות השונות לגבי משמעות החג, והן את המידע ההיסטורי הקשור לאירועים שגרמו את התמודדות בין המכבים והקובשים היבנים שחללו את ביתם. מאבקם של היהודים מסמל את המקבץ למען הצלת אמונת-היחוד, האמונה באלוהים היחיד, למען הזכות לשמור ולהמשיך לקיים את המצוות, וגם למען הזכות לעצמאות לאומית. היום בסמל החנוכה של חג אורים, של חג חרות המחשבה, כובד החשיבות של החג עבר מהנצחון הצבאי לנצחון הרוחני. "מבוא מעשי לחנוכה", העמוד השני המוקדש לאירוע מציג את המנהגים ואת מסורת החג, עם ההיסטוריה שלהם ועם הדרך שמשפחה יהודית חוגגת את חג החנוכה. כתב העת מפרסם גם את המסרים לחנוכה של הרב הגדול מנחם הכהן ושל נשיא הפדרציה, דר' אורל וינר, מהם מפרסמים קטעים.

יוזמת הקמת מכון תרבותי "יודאיקה - מוזס גסטר"

עשרות אישים מוכרים של החיים התרבותיים מבוקרשט התאספו ב 8 לדצמבר השנה, בספריית בית הכנסת הכוללי על מנת להקים המכון התרבותי "יודאיקה - מוזס גסטר". מנהיגי הפדרציה והקהילה מבוקרשט כיבדו בנוכחותם את האירוע. הפעלתו מחדש של המכון התרבותי של בית הכנסת הכוללי, אחרי יותר מ 50 שנה של הפסקה בגלל השלטון הסטאלינריות, היא תוצאת יוזמתו של דורל דוריאן, סופר ועורך ראשי של "המציאות היהודית" ושל הסוציולוג חרי קולר, עם תמיכת הפדרציה. בדבריו פרופסור פאול קורנאה, הדגיש: • הקמת המכון הזה היא מתאימה ביותר לאור התחדשות האנטי-שמיות • הצורך להרחיב את הקריטריה לקבלה • הציע דיון סביב תקנון המכון • הסכים לשם "מוזס גסטר" בשביל המכון, לאור אישיותו המשכילה, תרומתו לתרבות הרומנית והבין-לאומית, תכונותיו כמנהיג • הקמת פרסומים מדעים יהודיים, כל שלושה חודשים שיעדה שונה מהמציאות ושתוכל להגשים מה ש"המציאות היהודית" לא יכולה • דיון התקנון העתידי.

ברשוב, 9 דצמבר 2005 פגישת ההתאחדות הציונית מרומניה

ציונות ופוסט-ציונות

ב 9 בדצמבר 2005 בברשוב נערכה פגישה מכינה לאספת ההתאחדות הציונית מרומניה, אספה שתערך בבוקרשט ב 20 בדצמבר השנה. המפגש נפתח ע"י סגן הנשיא של קהילת יהודי ברשוב, המהנדס שטפן גוט. נשיא ההתאחדות הציונית מרומניה, שהוא גם נשיא קהילת היהודים מברשוב, המהנדס טיבריו רוט, הרצא לקהל רב בנושא מאד מרתק: "ציונות - ממתים ולמה?". וזאת מכיוון שסיפור המשפחה המתנהל על יותר ממאה שנה של חיים

מיוארה קראמנה: "לא כתבתי תמיד מה שחשבתי, אבל לא כתבתי אף פעם מה שלא חשבתי"

המשוררת מריה בנוש וביומנה המרגש מתקופת 1943-1944, יומן שפורסם לפני שנים תחת הכותרת "תחת הסואה". למעשה זה היה נקודת-אחיזה של קיומה, מגדלור שהאיר את הדרך לבנית זהות עצמית יהודית, בזמנים שהיתה מותקפת בסערות קשות של ההיסטוריה.

הסבתות האמיצות

כתב העת "דילמה ווקה" ("הדילמה הישנה") בשרשרת הנושאים שמרכזיים, הביא לשימת הלב של קוראיו קובץ של פרדנויות, זכרונות ודיוקנים מוקדשים לאישים מרשימים במעמד סבתאות. דיוקנה של סבתא של רדו קוסשו, סופר, מזכיר את דמות האישה העדינה אך גם מתגברת על הכל שנשארה בזכרונה של

בתחילת שנה חדשה